

Bruxelles, den 15.7.2015
COM(2015) 339 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En ny aftale for energiforbrugere

{SWD(2015) 141 final}

1. INDLEDNING

I den europæiske energiunions rammestrategi¹ fastsættes visionen for en energiunion, "*hvor borgerne er i centrum, og hvor de tager ejerskab af energiomstillingen, drager fordel af nye teknologier, der gør deres regninger mindre, og deltager aktivt på markedet, alt imens de sårbare forbrugere beskyttes*".

Den europæiske energisektor har forandret sig meget i løbet af det seneste årti, men detailmarkederne for energi, som udgør omdrejningspunktet for denne meddelelse, har imidlertid ikke fulgt samme udvikling. En række forhold forhindrer forbrugere, dvs. husholdninger, virksomheder og industrien, i fuldt ud at drage fordel af den igangværende energiomstilling, at kontrollere deres forbrug på en meningsfuld måde, og at mindske deres regninger, herunder:

- Manglen på relevante oplysninger om omkostninger og forbrug eller en begrænset gennemsigtighed vedrørende tilbud gør det vanskeligt for forbrugere (eller pålidelige formidlere og energitjenesteselskaber, f.eks. forsyningsvirksomheder, som handler på deres vegne) at danne sig et overblik på markedssituationen og de tilgængelige muligheder.
- Stigende andel af netværksomkostninger, skatter og især afgifter i husholdningernes endelige gennemsnitlige elforbrug.
- En utilstrækkelig konkurrence på mange detailmarkeder, en manglende belønning for aktiv deltagelse og en række vanskeligheder med at skifte virker hæmmende.
- Utilstrækkeligt udviklede markeder for husholdningers energitjenester og efterspørgselsreaktion indsnævrer forbrugernes valgmuligheder.
- Forbrugernes egenproduktion og egetforbrug forhindres, hvilket reducerer deres potentielle fordele.
- Ulige adgang til information og høje adgangsbarrierer for nye konkurrenter forsinker optagelsen af tilgængelige avancerede teknologier og praksisser, såsom intelligente målere, intelligente apparater, distribuerede energiresourcer og energieffektivitetsforbedringer.

Kommissionens vision for den nye udformning af elektricitetsmarkedet har til formål at levere en ny aftale (New Deal) for energiforbrugere, herunder ved at sammenknytte engros- og detailmarkederne. Ved at udnytte ny teknologi bør nye og innovative energitjenesteselskaber gøre det muligt for alle forbrugere at deltage fuldt ud i energiomstillingen og regulere deres forbrug med henblik på at levere energieffektive løsninger, som sparer dem penge og bidrager til den samlede reduktion af energiforbruget.

2. EN TRELEDDET STRATEGI TIL AT LEVERE EN NY AFTALE FOR ENERGIFORBRUGERE

Der er på grundlag af omfattende høringer af borgere, forbrugere og interessenter, herunder en offentlig høring i første halvdel af 2014², samt drøftelser i Kommissionens ekspertgrupper³,

---

¹ COM(2015) 80 final

² <http://ec.europa.eu/energy/en/consultations/consultation-retail-energy-market>

blevet identificeret følgende tre centrale punkter for realiseringen af en ny aftale for forbrugerne: forbrugerindflydelse, intelligente hjem og netværk, dataforvaltning og -beskyttelse

2.1. Forbrugerindflydelse

2.1.1. *At spare penge og energi gennem bedre information*

Forbrugerne bruger i gennemsnit 6,4 % af deres samlede forbrug på elektricitet, gas, opvarmning og køling — en stigning på 15 % i forhold til for fem år siden. Omkring 40 % af den energi, der forbruges i EU, anvendes i bygninger, hvoraf 80 % anvendes til opvarmning og køling.⁴

En mere effektiv energianvendelse er et centralt element for at reducere forbrugernes regninger, og energieffektiviteten inddrages således i alle beslutningsprocesser vedrørende energiunionen. Selv om renovering af bygningsmassen er centralt i denne henseende, kan anvendelsen af simple redskaber såsom varmestyring og termostater allerede have en betydelig indvirkning på energiforbruget. Der kan også opnås betydelige energibesparelser ved at øge effektiviteten af produkter som kedler, fjernsyn, køleskabe og vaskemaskiner. Det reviderede forslag om energimærkning, der er fremlagt som en del af denne pakke, vil give yderligere gennemsigtighed, tilskynde producenterne til at innovere og hjælpe forbrugerne med at træffe et velovervejede valg i retning af de mest effektive apparater.

Indførelse af måling og fakturering af det individuelle forbrug i ejendomme med flere lejligheder og bygninger til flere formål kan medføre en reduktion i efterspørgslen af opvarmning/køling med 10-30 %⁵. Erfaringerne viser også, at IKT-baserede løsninger, som oplyser slutbrugerne om deres forbrug via internet, gør lejere i stand til at reducere deres energiforbrug med ca. 8 % ved blot at ændre deres opvarmningsvaner⁶.

Lovgivningen om det indre marked for energi og energieffektivitetsdirektivet har fastslået forbrugernes ret til nøjagtige afregnings- og forbrugsoplysninger. Gennemsigtige og ajourførte faktureringsoplysninger øger forbrugernes tillid og engagement. Størstedelen af de europæiske forbrugere modtager dog kun disse oplysninger højst én eller to gange om året, og der opstår ofte tvister om det målte forbrug. For at hjælpe forbrugerne til at forstå deres energiregning, vil Kommissionen sammen med de nationale tilsynsmyndigheder vurdere, hvordan forbrugerne kan få en bedre forståelse af deres regninger og foretage sammenligninger. Dette bør føre til en forbedring af forbrugernes bevidsthed om de enkelte komponenter i energipriserne og regningerne, herunder gennem øget gennemsigtighed om netværksomkostninger, skatter og afgifter.

Alle forbrugere, og pålidelige formidlere og energitjenesteeselskaber, som forbrugerne har valgt til at handle på deres vegne, bør have let adgang til realtids- eller tilnærmet realtidsforbrugsdata for at gøre det muligt for dem at tilpasse forbruget og spare energi.

---

³ Smart Grids Task Force; Citizens' Energy Forum and its expert groups on Vulnerable Consumers and on Consumers as Energy Market Actors; Energy Sub-Group of the European Consumer Consultative Group.

⁴ Kilder: Energipriser og -omkostninger i Europa, COM(2014) 21 af 23.1.2014, energieffektivitet og dens bidrag til energiforsyningsikkerheden og den klima- og energipolitiske ramme for 2030, COM(2014) af 23.7.2014. Disse og andre spørgsmål (f.eks. synergier mellem elektricitet og opvarmnings- & kølingsnet) vil blive behandlet i den kommende EU's strategi for opvarmning og køling og i revisionen af bygningsdirektivet.

⁵ Kilde: Bilag X til konsekvensanalysen til energieffektivitetsdirektivet, SEC(2011) 779 final af 22.6.2011.

⁶ Undersøgelse om nedbringelse af energiforbruget i bygninger med IKT, SMART 2013/0073.

Sådanne realtidsdata er ikke nødvendige for fakturering, og kunne være tilgængelige for forbrugerne direkte fra målersystemet via en standardgrænseflade.

Intelligente målere⁷ spiller en central rolle i etableringen af fri og hyppig adgang til nøjagtige forbrugsdata, bedre fakturering og færre målingstvister. Det fremgår af oplysninger fra medlemsstaterne, at 72% af de europæiske forbrugere forventes at have en intelligent energimåler i 2020⁸ som følge af deres store udbredelse, som enten er i gang eller planlagt i 17 medlemsstater⁹. De fordele og omkostninger, der er forbundet med denne udvikling, skal fordeles ligeligt mellem industrien og forbrugerne, under hensyntagen til cost-benefit-analyser og erhvervslivets og forbrugerorganisationernes synspunkter.

Kommissionen vil i forbindelse med forberedelserne af revisionen af lovgivningen om energieffektivitet (energieffektivitetsdirektivet og direktivet om bygningers energimæssige ydeevne) samt initiativet om elektricitetsmarkedets udformning, overveje, hvordan forbrugerne kan drage fordel af lettere og hyppigere adgang til deres forbrugsdata, herunder muligheden for at anmode om en intelligent måler, hvis disse ikke systematisk installeres i deres område.

2.1.2. Forbrugerne skal gives et bredt udvalg af handlingsmuligheder

Den igangværende energiomstilling giver nye muligheder for forbrugerne til at nyde godt af den aktive rolle, de kan spille. Forbrugere i hele Unionen bør frit kunne vælge deres foretrukne form for aktiv deltagelse i energimarkederne, enten direkte eller ved at uddelegere deres beslutninger til pålidelige formidlere og energitjenesteselskaber, f.eks. forsyningsvirksomheder, der skal handle på forbrugerens vegne.

a) Leverandørskifte — hvordan drage fordel af de bedre sammenligningsmuligheder

At give alle forbrugerne mulighed for at shoppe rundt efter den bedste energiaftale og energikilden efter eget valg er en vigtig ændring i EU's indre marked for energi. Der er dog fortsat mange borgere, der stadig ikke er klar over deres ret til at skifte leverandør og energiaftale. For at øge forbrugernes bevidsthed om dette og andre rettigheder udarbejdede Kommissionen i 2014 et oplysningsmateriale om de vigtigste energiforbrugerrettigheder i den gældende EU-lovgivning¹⁰.

Skiftet skal være teknisk enkel, hurtig og sikker. De nationale tilsynsmyndigheders initiativer for at forkorte **skiftetiden er velkomne i denne forbindelse**.¹¹ Det kunne også overvejes at fjerne skiftegebyrer og -strafgebyrer, der begrænser forbrugernes valgfrihed og konkurrencen generelt.

⁷ En "intelligent måler" er et elektronisk system, der kan måle energiforbruget, og som giver flere oplysninger end en konventionel måler og kan sende og modtage data via en form for elektronisk kommunikation Jf. artikel 2.28 i EED 2012/27/EU.

⁸ Se rapporten "Benchmarking af gennemførelsen af intelligente målersystemer i EU-27 med fokus på elektricitet", COM(2014) 356. 16 medlemsstater har forpligtet sig til at opføre 245 mio. intelligente målere til en værdi af ca. 45 mia. EUR i 2020.

⁹ Sverige, Italien, Finland, Malta, Spanien, Østrig, Polen, Det Forenede Kongerige, Estland, Rumænien, Grækenland, Frankrig, Nederlandene, Luxembourg, Danmark, Irland, Letland.

¹⁰ http://ec.europa.eu/consumers/consumer_evidence/consumer_scoreboards/10_edition/docs/consumer_market_brochure_14_1027_en.pdf and http://www.acer.europa.eu/Official_documents/Acts_of_the_Agency/Publication/ACER_Market_Monitoring_Report_2014.pdf

¹¹ Rådet af Europæiske Energiregulatorer.

Vigtigst er det, at skiftet skal være baseret på lettilgængelige, gennemsigtige, pålidelige og direkte sammenlignelige oplysninger om såvel priser som kontraktkvalitet og kundetilfredshed, f.eks. gennem kundernes ratingsystemer for alle leverandører og tilbud på markedet. Oplysninger om andelen og typen af de energikilder, som leverandørerne anvender¹², gør forbrugerne yderligere i stand til at træffe mere velinformerede valg.

Kommissionen vil samarbejde med de nationale tilsynsmyndigheder med henblik på at udvikle gennemsigtige og pålidelige kriterier for sammenligningsredskaber på energiområdet og at sikre, at forbrugerne har adgang til mindst ét uafhængigt og efterprøvet sammenligningsredskab til at vurdere deres nuværende kontrakt mod alle tilgængelige tilbud fra markedet.

Kommissionen vil på basis af de første bestræbelser fra industrien og forbrugerorganisationerne samt på god praksis som identificeret i Borgernes Energiforum¹³ søge i samarbejde med nationale tilsynsmyndigheder at identificere minimumsstandarder for centrale oplysninger i reklamer og fakturaer, især med hensyn til prissammenligning.

Det fremgår af meddelelsen om energiunionen, at regulering af detailpriserne kan udgøre en særlig stor hindring for reel konkurrence. Medlemsstaterne begrundede ofte deres prisregulering med, at detailmarkedet ikke fungerer tilfredsstillende eller at der er behov for social beskyttelse. Socialpolitiske mål såsom at beskytte sårbare forbrugere ved at anvende generelle, regulerede tariffer mangler gennemsigtighed, og vil faktisk kunne øge energiomkostningerne for både sårbare og ikke-sårbare forbrugere. Derfor bør der overvejes andre og mere bæredygtige og præcise foranstaltninger for at hjælpe medlemsstaterne med at deregulere priser for slutbrugerne. Som fastsat i strategien for energiunionen går Kommissionen sammen med medlemsstaterne for at udfase den prispolitik, hvor priserne reguleres til under omkostningerne, og ligeledes sikre, at disse udfasninger suppleres med en målrettet og effektiv beskyttelse af sårbare forbrugere. Der er gode eksempler på vellykket udfasning af regulerede priser, f.eks. i Irland, hvilket andre medlemsstater kan drage lære af.

b) Merværdien ved fleksibilitet skal udnyttes gennem efterspørgselsreaktion

Væksten inden for de forskellige former for vedvarende energi gør det endnu mere vigtigt med efterspørgselsreaktion. Energieffektivitet og efterspørgselsreaktion er ofte mere velegnet til at skabe balance mellem udbud og efterspørgsel end ved at bygge nye eller opretholde driften af flere kraftværker eller netværk. Det er klart, at det altid skal være forbrugeren selv, der skal vælge at foretage efterspørgselsreaktion.

I visse dele af Europa foregår der allerede efterspørgselsreaktion for detailhandelen. Industri- og kontorbygninger i Det Forenede Kongerige har opnået besparelser på op til 24 % og en nedbringelse af elforbruget på 10-36 % takket være fleksible programmer med automatisk efterspørgselsreaktion.¹⁴

En væsentlig forudsætning for efterspørgselsreaktion er forbrugernes adgang til prissignaler, der belønner et fleksibelt forbrug. Disse kan tilbydes i form af kontrakter for levering, der er baseret på dynamisk prissætning, eller kontrakter, som indebærer belastningskontrol som reaktion på de gældende markeds- eller netadgangsbetingelser. Virkningerne af sådanne

¹² som f.eks. allerede fastsat i henhold til artikel 3, stk. 9, litra a) og b), i direktiv 2009/72/EF.

¹³ https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/2012111314_citizen_forum_meeting_working_group_report.pdf;
https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20131219-e-billing_energy_data.pdf

¹⁴ Fortum 2014, SEAM group 2014 og Thames Valley Vision pilot scheme, Bracknell UK 2013.

kontrakter skal være nøje forklaret til forbrugerne. Et yderligere incitament kunne være at sænke netafgifter, hvis forbruget er reduceret, når netværk er overbelastede. Forbrugerne bør ganske vist tilskyndes til at deltage i efterspørgselsreaktion, men dem, der ikke er i stand til at omlægge deres efterspørgsel, bør ikke straffes.

Selv om de stadig er i deres vorden, viser de første erfaringer med dynamiske prisaftaler således, at de er en gevinst for forbrugerne¹⁵. I de lande, hvor dette allerede er en realitet, f.eks. i Finland eller Sverige, vælger detailforbrugerne i stigende grad elkontrakter med dynamiske priser¹⁶, hvilket giver en besparelse på 15 % til 30 % på elregningen. Den igangværende revision af energieffektivitetsdirektivet og udviklingen af lovgivningsforslag til gennemførelse af den nye markedsstruktur frembyder en mulighed for at vurdere, hvorledes man kan øge udbuddet af tidsdifferentierede kontrakter.

c) Reducerede energiregninger gennem egenproduktion og -forbrug

Kombinationen af decentraliseret produktion og oplagringsmuligheder med en fleksibel efterspørgsel kan yderligere gøre det muligt for forbrugerne at blive deres egne leverandører og forvaltere for (en del af) deres energibehov ved således at blive producenter og forbrugere og reducere deres energiregninger

Decentral produktion af vedvarende energi, uanset om den anvendes af forbrugerne til eget brug eller leveres til systemet, kan med fordel supplere den centrale produktionskilder. Hvis egetforbruget udviser en høj grad af overensstemmelse mellem produktion og forbrug, kan det være med til at reducere nettab og kapacitetsbegrænsninger, spare netomkostninger på længere sigt, der ellers ville skulle betales af forbrugerne.

Hvis forbrugerne producerer deres egen elektricitet fra vedvarende energikilder på stedet, bruger de mindre elektricitet fra nettet. Dette vil have indvirkning på, hvordan netværkstaksterne beregnes. Netværkstakster bør udformes på en rimelig måde, der afspejler omkostningerne og samtidig støtter energieffektivitet og målene for vedvarende energi, og som er enkel og gennemskuelig for forbrugerne.

Egenproduktion af energi drøftes mere detaljeret i det arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, der ledsager denne meddelelse.

d) Forbrugernes deltagelse skal øges gennem formidling og kollektive ordninger

Der opstår stadig flere kollektive ordninger og fællesskabsinitiativer i en række medlemsstater. Flere og flere forbrugere deltager i kollektive egenproduktionsordninger og kooperative ordninger for bedre at forvalte deres energiforbrug. Denne innovation, skabt af forbrugerne, medfører også innovation for forbrugerne samt åbner op for nye forretningsmodeller. Energitjenesteselskaber, forsyningsvirksomheder, formidlere, databehandlingsvirksomheder, andre mellemmand og ofte også forbrugerorganisationer hjælper forbrugerne med at opnå bedre energiaftaler, samtidig med at de fritager dem fra administrative procedurer og besværlig research.

---

¹⁵ I Finland faldt husholdningernes elpriser i 2014 med 4 % i løbende fastpriskontrakter og ca. 10 % for spotpris-forbundne kontrakter, den billigste kontraktkategori siden 2012. Kilde: Energiavirasto (NRA) 2015.

¹⁶ I Sverige dominerer fastpriskontrakter stadig markedet (43 % i 2012), men variable kontrakter (27,5 %) vinder terræn (+ 17 % årligt). De samlede elomkostninger for en kunde med en standardkontrakt var 50 % højere i 2012 sammenlignet med en fleksibel kontrakt. Kilde: Energi Inspektion Annual report 2013.

Dette skaber også nye muligheder for lokale samfund og myndigheder, hvis regionale og lokale energiinitiativer kan skabe et værdifuldt forbindelsesled mellem beslutningstagere, borgerne og innovatorer på lokalt plan.

Borgmesteraftalen med over 6 000 undertegnende byer viser, at lokale myndigheder er villige til at spille deres rolle i det nye energisystem ved at støtte innovative lokale energikilder, herunder løsninger, der er udviklet under det europæiske innovationspartnerskab om intelligente byer og samfund.

Kommissionen vil fortsætte sit arbejde med borgmesteraftalen for at lette forbrugernes deltagelse i energimarkedet og i en effektiv forvaltning af energiunionen, herunder gennem lokale energiinitiativer. Revisionen af direktivet om vedvarende energi og energieffektivitet såvel som initiativet om markedets udformning vil være en lejlighed til at vurdere, hvorledes man kan fremme en effektiv adgang til innovative energileverandører, herunder kollektive ordninger.

2.1.3. Fortsat fuld forbrugerbeskyttelse

EU-lovgivningen giver allerede energiforbrugere omfattende rettigheder, hvis håndhævelse fortsat er en prioritet. Kommissionen vil vurdere gennemførelsen af disse rettigheder og give en mere detaljeret vejledning i samarbejdet med forbrugerorganisationer og tilsynsmyndigheder. Man vil overveje at indarbejde energispecifikke love i bilaget til forordningen om forbrugerbeskyttelsessamarbejde. Det primære ansvar for håndhævelsen af energiforbrugernes rettigheder og beskyttelse forbliver hos medlemsstaterne.

Forbrugerne har som følge af det stigende antal muligheder og tilbud behov for endnu større sikkerhed for, at de er effektivt beskyttet mod urimelig handelspraksis. Myndigheder, der efterforsker sådanne praksisser og klager i energisektoren, kan drage nytte af et tættere samarbejde med deres modparter i andre medlemsstater.

Energifattigdom er et andet vigtigt indsatsområde for medlemsstaterne, hvor social- og energipolitiske foranstaltninger mødes. Energifattigdom skal bekæmpes i en bredere kontekst af social sikring, men uden at der ses bort fra behovet for en målrettet og effektiv bistand, der afspejler bedste praksis på energiområdet¹⁷.

Arbejde vedrørende bedste praksis med interessenter i Borgernes Energiforum¹⁸ har vist, at forbedringer af energieffektiviteten er den bedste langsigtede løsning på energifattigdom. Dette bør afspejles i medlemsstaternes indsats for at opfylde deres forpligtelser i henhold til EU's lovgivning for at reducere forbrugernes sårbarhed og for at bekæmpe energifattigdom¹⁹. I denne henseende fremmer Borgernes Energiforum udvekslingen af bedste praksis for den mest effektive støtte, først og fremmest gennem energieffektivitet.

For at hjælpe medlemsstaterne med at opfylde deres forpligtelser på dette område og øge gennemsigtigheden vil Kommissionen overveje, hvordan man kan forbedre den EU-dækkende dataindsamling om og -overvågning af energifattigdom og samtidig sikre

---

¹⁷ Disse omfatter ofte energispecifikke foranstaltninger såsom forbedringer af energieffektiviteten, som kan mindske unødigt energiforbrug og gøre sårbare forbrugeres energiregninger mere overkommelige.

¹⁸ Se vejledning om sårbare forbrugere, november 2013:

http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/20140106_vulnerable_consumer_report_0.pdf

¹⁹ Se undersøgelse fra 2015 på <https://ec.europa.eu/energy/en/content/energy-poverty-may-affect-nearly-11-eu-population-study>

sikkerhed, privatlivets fred og beskyttelse af personoplysninger. Det vil blive overvejet at etablere fælles minimumskriterier med henblik på at identificere forbrugersårbarhed²⁰ og energifattigdom.

2.2. Intelligente hjem og netværk skal blive en realitet

Intelligent teknologi til både netværk og boliger bør gøre det nemmere for forbrugerne at deltage i det nye detailmarked uden at skabe yderligere byrder. Integrerede automatiske løsninger kan muliggøre og forenkle forbrugernes rolle ved at forbinde intelligente målersystemer med intelligente energiledelsessystemer i hjemmet, og intelligente apparater, som gør det enkelt at forvalte forbruget, deltage i efterspørgselsreaktion eller matche forbruget med deres mikroproduktion så tæt som muligt i henhold til energiprisoplysninger. Sådanne intelligente teknologier vil også lette indførelsen af elektriske køretøjer.

For at både forbrugerne og energisystemet kan få det fulde udbytte af disse teknologier, skal de intelligente målersystemer, der installeres, være egnet til formålet hvad angår de funktioner, som de tilbyder.²¹ Desuden bør anvendelsen af avanceret målerinfrastruktur sikre teknisk interoperabilitet samt forbrugernes adgang til deres forbrugsdata via en åben standard og generisk grænseflade²².

Europæiske standardiseringsorganer²³ har allerede udarbejdet et komplet sæt af standarder for intelligente målere og for den overordnede struktur og de enkelte komponenter i intelligente netværk, som omfatter både teknologi og kommunikation (dvs. protokoller for udveksling af oplysninger). Kommissionen vil nøje følge gennemførelsen af disse standarder og analysere, hvorvidt de europæiske standarder for intelligente netværk og intelligente målersystemer, såvel som de anbefalede funktioner for sidstnævnte, anvendes konsekvent for at sikre, at de giver den ønskede funktionalitet og interoperabilitet.

Standarder og interoperabilitet er ligeledes vigtige elementer for den interne kommunikation mellem et intelligent apparat og energiforvaltningssystemer, således at et efterspørgselsreaktivt (demand-response-ready) udstyr i hjemmet kan være nemt at installere og anvende. Industrien bør afslutte og anvende sådanne standarder hurtigt²⁴, og bør støttes i dette. Man bør tilstræbe en synergi med andre systemer i hjemmet (f.eks. vandforsyning) for at gøre det muligt for intelligente apparater at optimere deres forbrug.

Der vil fortsat blive anvendt EU-støtte og -finansiering til forskning og demonstration inden for intelligente hjem og intelligente netværksteknologier samt deres sikkerhed, for at øge den internationale konkurrenceevne for EU's virksomheder i denne højværdisektor.

Det vil desuden være af afgørende betydning at forvalte netværksinvesteringer og -operationer på en omkostningseffektiv måde under de nye omstændigheder. Distributionssystemoperatørers aflønningsordninger bør være omkostningseffektive og

---

²⁰ Igangværende kommissionsundersøgelse af forbrugersårbarhed på tværs af de væsentligste markeder i Den Europæiske Union: http://ec.europa.eu/chafea/consumers/tenders_2013_cons_08.html

²¹ Kommissionens henstilling 2012/148/EU af 9. marts 2012 om forberedelserne af indførelsen af intelligente målersystemer

²² F.eks. en USB-grænseflade og oplysninger, som er indkodet med DSLM/COSEM.

²³ Den Europæiske Standardiseringsorganisation (CEN), Den Europæiske Komité for Elektroteknisk Standardisering (CENELEC) og Det Europæiske Standardiseringsinstitut for Telekommunikation (ETSI).

²⁴ F.eks. ETSI/OneM2M, Ontology for Smart Appliances, Energy Labelling.

ligeledes tilskynde dem til på en omkostningseffektiv måde at deltage i udviklingen af innovative netværksløsninger samt fungere som neutrale markedsformidlere, når de er ansvarlige for databehandling.

Medlemsstaterne og industrien bør gøre fuld brug af de europæiske struktur- og investeringsfonde og den europæiske fond for strategiske investeringer til at medfinansiere udviklingen af intelligent teknologi. Investeringer i intelligent energiteknologi og -forskning, bl.a. gennem Horisont 2020-programmet, vil indebære mange parallelle fordele ved at fremme den europæiske konkurrenceevne inden for industriens højværdisektorer, som der bl.a. lægges op til i det digitale indre marked.

Kommissionen vil i samarbejde med Rådet af Europæiske Energiregulatorer og Agenturet for Samarbejde mellem Energimyndigheder sikre, at nationale tilsynsmyndigheders tilgange til reguleringen af distributionssystemoperatører virker som et incitament til innovation og omkostningseffektivitet samt gennemsigtighed i energidistributionens kvalitet.

2.3. Særlig vægt på dataforvaltning og -beskyttelse

En stor del af værdien i fremtidens energimarked vil stamme fra store datastrømme og en bredere integrering af informations- og kommunikationsteknologi i energisystemerne. Derfor bør dataindsamlings- og behandlingsparterne i forbindelse med intelligente målersystemer eller andre tjenesteydelser, der sætter forbrugerne i stand til at handle, give kunden og enhver tredjepart, der er udpeget af forbrugeren, direkte adgang til disse oplysninger. Adgangen bør være effektive og ikkediskriminerende²⁵. Dette er af afgørende betydning, hvis måling- og faktureringsenheden også yder andre tjenester på markedet. Databehandling kan foregå efter forskellige modeller²⁶, hvorfor neutraliteten af de enheder, der forvalter dataadgang, er af afgørende betydning.

For værdiforøgede tjenester er det kun tredjemand, som forbrugeren har givet tilladelse, som skal have adgang til forbrugernes forbrugs- og faktureringsoplysninger. Som en del af strategien for det digitale indre marked vil Kommissionen i 2016 foreslå et europæisk "initiativ om frie datastrømme"²⁷, hvor ejerskab, interoperabilitet, brugervenlighed og adgang til oplysninger (herunder energioplysninger) vil blive taget i betragtning.

Energisektoren skal fortsat være på forkant for så vidt angår beskyttelsen af datasikkerheden og privatlivets fred og databeskyttelse for alle forbrugere.

Kommissionens forslag til et direktiv om net- og informationssikkerhed og til en generel forordning om databeskyttelse, der begge i øjeblikket er til drøftelse, imødegår de nye risici med databehandling. I afventning af en sådan udvikling i de generelle regler for datasikkerhed og beskyttelse af privatlivets fred har Kommissionen sammen med interessenter fra energisektoren arbejdet på de relevante sektorspecifikke redskaber.

---

²⁵ Energieffektivitetsdirektiv 2012/27/EU og Kommissionens henstilling 2012/148/EU om forberedelserne af indførelsen af intelligente målersystemer

²⁶ Rapporten findes på: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/xpert_group3_first_year_report.pdf

²⁷ <http://ec.europa.eu/priorities/digital-single-market/>

I oktober 2014 vedtog Kommissionen en henstilling²⁸, der giver medlemsstaterne og industrien en vejledning i, hvorledes de skal foretage en konsekvensanalyse for databeskyttelse, der giver dem mulighed for at foregribe potentielle virkninger på de registreredes rettigheder og frihedsrettigheder og gennemføre strenge beskyttelsesforanstaltninger²⁹. Ved at følge henstillingen vil energisektoren være på forkant med databeskyttelse på en både ubureaukratisk og omkostningseffektiv måde.

3. KONKLUSION OG NÆSTE SKRIDT

Ved at levere den nye aftale som fastsat i strategien for energiunionen sættes forbrugere i centrum for et dynamisk og velfungerende energisystem. Fremgangsmåden for at opnå dette kan sammenfattes i følgende ti punkter:

1. Forbrugerne skal gives hyppig adgang, herunder i realtid, til delvis standardiserede, meningsfulde, nøjagtige og forståelige oplysninger om forbrug og dermed forbundne udgifter, samt de anvendte typer energikilder.
2. Det skal gøres hurtigt og nemt at skifte leverandør på grundlag af gennemsigtige og direkte sammenlignelige tilbud fra konkurrerende leverandører, hvilket ikke må hæmmes, f.eks. af skiftegebyrer.
3. Det skal sikres, at forbrugerne forbliver fuldt beskyttede på det nye marked for energi, herunder mod illoyal handelspraksis.
4. Forbrugerne skal have mulighed for at blive aktive energiaktører og drage fordel af den aktive rolle, de kan spille, f.eks. med hensyn til at tilpasse og reducere deres forbrug i takt med prisudviklingen, og de skal hjælpes med at finde en balance i det tilgængelige mix af vedvarende energikilder ved at anvende efterspørgselsreaktion eller fremstille eller lagre energi.
5. Forbrugerne skal have fortsat kontrol med forbrugs- og målerdata. Hvis forbrugerne giver andre parter (leverandører og mellemed) adgang til deres data og deres privatliv, skal deres oplysningers beskyttelse og sikkerhed garanteres.
6. Forbrugerne skal gives adgang til konkurrencedygtige og gennemsigtige markedsbaserede tilbud og samtidig skal forbrugere i sårbare situationer, og/eller som er udsat for energifattigdom, modtage en målrettet og effektiv bistand, der afspejler bedste praksis og bidrager til energieffektivitet og energibesparelser.
7. Forbrugerne skal gives mulighed for at deltage på markedet via pålidelige formidlere, kollektive ordninger eller EU-ordninger. Disse formidlere skal have fair adgang til markeds- og forbrugsdata og være overvåget på samme måde som leverandører.
8. Det skal sikres, at intelligente husholdningsapparater og -komponenter er fuldt interoperable og lette at anvende, og at intelligente målersystemer er egnede til formålet med de anbefalede funktioner for at maksimere deres fordele for forbrugerne.
9. Der skal sikres en omkostningseffektiv og stabil drift af netværket; og det skal sikres, at distributionssystemoperatører eller andre ansvarlige enheder foretager en ikke-diskriminerende behandling af måledata med potentiel kommerciel værdi.

---

²⁸ Kommissionens henstilling 2014/724/EU om en DPIA-model for intelligente net og intelligente målersystemer.

²⁹ I henstillingen tilskyndes der til afprøvning og anvendelse af en model for konsekvensanalyse vedrørende databeskyttelse, der er udviklet i fællesskab mellem Kommissionen og eksperter fra erhvervslivet til at fungere som et evaluerings- og beslutningstagningsredskab for virksomheder, der planlægger eller gennemfører investeringer i intelligente net.

10. Forbindelsen mellem forskning, innovation og industri skal styrkes for at udvikle den internationale konkurrenceevne i intelligente hjem og intelligente net-teknologier, i samarbejde med alle aktører på markedet.

Mange af de nødvendige værktøjer opnås gennem den nuværende EU-lovgivning og de nationale lovgivninger samt et effektivt myndighedstilsyn. Der er brug for foranstaltninger på medlemsstatsniveau, og de fælles initiativer fra industrien, forbrugerorganisationer og nationale tilsynsmyndigheder vil også spille en vigtig rolle for at sikre en effektiv forvaltning af energiunionen. Kommende revisioner af den eksisterende lovgivning (direktivet om energieffektivitet, direktivet om bygningers energimæssige ydeevne og direktivet om vedvarende energi), de gældende netregler og det planlagte initiativ om markedets udformning samt deres konsekvensanalyser, vil give mulighed for at identificere, hvor der er behov for tiltag på EU-plan for at tilbyde forbrugerne en ny aftale. Revisionen af direktivet om energieffektivitetsmærkning er et første skridt, der skal hjælpe forbrugerne med at træffe informerede valg til at nedbringe deres energiregninger.